Factoren die het bijscholingsgedrag van huisartsen be?nvloeden

Haio: MOERMANS Stefanie , KUL
Promotor: Roex Ann , V.U.B.
Praktijkopleider: VAN DEN HEUVEL Joke

Context: Levenslang leren is een basiskenmerk van artsen. Het finale doel is hun prestaties te verbeteren en een continue hoge kwaliteit van zorg voor de patiënt te kunnen garanderen. In België kunnen artsen zich op dit moment vrijwillig bijscholen. Indien ze aan bepaalde voorwaarden voldoen komen ze in aanmerking voor accreditering. In eerder onderzoek is echter aangetoond dat het huidige Belgische accrediteringssysteem aan een grondige hernieuwing toe is en werd een voorstel voor een nieuw systeem gedaan. Om een nieuw systeem te doen slagen is het belangrijk om, naast de onderwijskundige aspecten, bij de uitwerking ervan ook rekening te houden met de mening en voorkeur van de artsen die dit systeem uiteindelijk zullen moeten gebruiken in de dagelijkse praktijk. Ook moet er gekeken worden of een dergelijk nieuw systeem in de praktijk haalbaar is.

Onderzoeksvraag: In dit onderzoek werd er nagegaan welke factoren het bijscholingsgedrag van huisartsen be?nvloeden. Daarnaast werd er ook onderzocht hoe huisartsen tegenover nieuwe methoden van bijscholing zoals voorgesteld in het nieuwe systeem van accreditering staan, en of ze aan de basisvoorwaarden voldoen om dit nieuwe systeem te kunnen opstarten.

Methode: Eerst werd er een literatuuronderzoek gedaan om na te gaan welke de mogelijke be?nvloedende factoren van het bijscholingsgedrag van huisartsen zijn en te beschrijven hoe een nieuw Belgisch accrediteringssysteem er in ideale omstandigheden zou kunnen uitzien. Van hieruit werd er een veldonderzoek opgezet. Hierbij werden enerzijds semigestructureerde interviews afgenomen bij een groep huisartsen en anderzijds enqu?tes uitgedeeld aan huisartsen op enkele bijscholingen.

Resultaten: Artsen blijken een duidelijke voorkeur te hebben voor bijscholingen onder vorm van lezingen maar ook bijscholing via LOK en opzoekingen op internet zijn populair. De belangrijkste factor in de keuze van bijscholingen is het onderwerp. Daarnaast zijn ook logistieke en praktische redenen, vooral de afstand en het tijdstip, de spreker en tenslotte de vorm en aanpak van de bijscholing belangrijke bepalende factoren in deze keuze. E-learning blijkt weinig populair te zijn. Technische problemen vormen de belangrijkste reden om niet aan e-learning te doen, kort gevolgd door de voorkeur voor persoonlijk contact. De artsen die wel aan e-learning doen of dit willen doen zien vooral de flexibiliteit en de goede kwaliteit van e-learning modules als voordeel. Bij de voorstelling van het nieuwe accrediteringssysteem reageerden de artsen over het algemeen zeer positief. De belangrijkste opmerking was echter de schrik voor controle en sanctionering. Daarnaast zagen de artsen ook heel wat praktische problemen en tekortkomingen en hiaten in het systeem. Indien er een nieuw systeem komt vinden huisartsen het vooral belangrijk dat het huisartsgericht, kwaliteitsvol en praktisch is. Bijna alle artsen maken gebruik van een EMD. Ze doen echter zeker nog niet allemaal aan gecodeerd registreren.

Conclusie: De belangrijkste factor in de keuze van bijscholing is het onderwerp. Ondanks de voorkeur voor lezingen staan artsen wel open voor andere manieren van bijscholing zoals e-learning en zijn ze zelfs vragende partij voor kwaliteitsvolle andere manieren van bijscholing en de accreditering ervan. Ze staan dan ook positief tegenover het nieuwe systeem van accreditering en hebben hier een duidelijke mening over. Indien we dit nieuwe systeem van accreditering willen doen slagen is het belangrijk dat men bij de verdere uitwerking ervan rekening houdt met deze mening,

de wensen en de suggesties van de huisartsen aangezien zij degenen zijn die dit systeem later in de praktijk zullen moeten gebruiken. Zeer belangrijk hierin is dat dit geen systeem van controle en sanctionering mag worden! Om het systeem in de praktijk bruikbaar te maken zullen er dus heel wat aanpassingen moeten gebeuren om het beter te doen aansluiten bij de percepties van de artsen en zullen er bovendien inspanningen gedaan moeten worden om artsen meer gecodeerd te doen registreren.